

կը փայտէր : Ուստի ժամանակներս մը կը հրատարակէր հոս Լեւոնային երէկ առաւ նամակներուս և այն նամակներուն հետ մէկ տեղ եկող ճանապարհորդներուն խօսքերը :

Սեր Թղթակիցներուն խօսքին նայելով : Անգղիոյ կառավարութիւնը Գաղղիոյ կառավարութեան խնայող : Թէ ժամանակն եկած է պատերազմի համար միաբանութեամբ : Ի գործ դրուելը միջոցներուն վրայ խորհրդակցելու : որչափ որ պատերազմը բարեազդարար դէպքային չէ : Իսկ Ռուսաց Գաղղիոյ իշխանութեանց երկիրներէն դուրս ելլելու պայմանին գալով : Անոնք Բրիտանիոյ կառավարութիւնը կը ծանուցանէ : Թէ Ս. Բեդլիոյ խորհրդակցութեանց մէջ լուսնային զուգահեռ է : Բայց չի կարծեր որ զանկալ բացառաւ և որոշակի կերպով առաջարկէր : անպատեհութիւն մը յառաջ : որովհետեւ իրենց պատիւը չի ներքեր : որ անանց այս պայմանը դնելու կարգադրութեան խօսքը ըլլայ :

Յիշեալ նամակներուն մէջ աւելի ծանր լուր մը ալ կը գտնուի :

Անգղիոյ կառավարութիւնը համոզուեցաւ : որ Գաղղիոյ և Անգղիոյ նաւատորմներուն զինքնային ծոցին մէջ մնալը երկու ծովային մեծ տերութեանց պատուոյն և համարները կը դաշին : ուստի : պէտք է որ անոնց հրաման իրկուի Գաղղիոյ ծովային ներս մտնելու : առանց ամենին պատերազմական գործողութեան մը : ձեռք զարկելու : մինչև որ նոր հրաման իրկուի իրենց :

Ահաւորիկ այն նկատուածները : որոնք Անգղիոյ կառավարութեան այս որոշումը ընել տուին : որ Լորտ Էյրսթինի քաղաքականութեանը հակառակ կ'երևի :

Գաղղիոյ և Անգղիոյ յայտնաբերող ջոկողին : որ մինչև հիմա չընդունին ընկու իրաւունք ունին : Չընդունին իրենց չափաւորութեանը յայտնի ապա : ցոյց մը եղաւ : բայց այս չափաւորութիւնը արեւելեան ժողովրդաց մեծ մասին աչքին իրեն երկնաշուքէն կամ վարանման նշան մը կը կրցաւ : համարուի և համարուեցաւ ալ :

Ասկէց ստաց գտնուածները կրնան ծագել : Բաշի որ Ռուսիոյ իրեն գերազանց տէր երկու հարուստ քաղաքներու մէջ նստած է : Եւսկից Սերվիայի և Պուլաւիայի վրայ ալ կրնայ ազդեցութիւն ունենալ : Ա. Սուլթանը շատերուն աչքին իւր գաղափարներէն թողած կ'երևի : և ասանկով թէ իր գաղափարները և թէ իրենց իրենց գրութեան վրայ ամեն նուն ունեցած համարումը կը կորսնցնեն : Ասկէց դատ նաւարկութիւնը Գաղղիոյ մէջ ներս մտած ըլլային : ասկէց աւելի ինչ կրնար պատահիլ :

Պատերազմական գործը մը ճաշկատան : Անգղիոյ և Գաղղիոյ ալ պատերազմական գործով մը պատասխանած կ'ըլլային : որն որ եթէ խաղաղութիւնը չի մտնուի : ալ նէ : զանկալ չէր հեռացնէր : որովհետեւ Ռուսիոյ կայսրը չէր կրնար Անգղիոյ և Գաղղիոյ ազդեցութեանց իր Գաղղիոյ բնակիչներէն մէջ բռնած գործին համադրատախանայ գիրք մը ճաշկատան մէջ բռնելին պատճառ : բերելով : կարգադրութիւն մը ընելու չի հաճիլ :

Կառավարութիւններուն ներս մտնելը կրնայ Ռուսիոյ դիտարկութիւնները յայտնել : բայց չի կրնար զանոնք փոխել : Միւս կողմէն : փորձը ցուցուց որ դիտարկները որչափ որ ալ լիակատար իշխանութիւն ունին : իրենց սեպակալան պատասխանատուութեամբը գործ չեն տեսներ : և պէտք էր որ նաւատորմի գլուխ համար եղած անօրէնութիւնը նոյն իսկ կառավարութիւններուն կողմէն իրկուի :

Կառավարութիւններուն անյարգող Գաղղիոյ ներս մտնելու լուրը թեթեւութեամբ տրուած չէ մեղի : այլ բարոյական ստուգութեան ամեն յատկութիւններն ունենալու պայմանով : և մենք ալ իրեն խիստ ստոյգ մեր ընթերցողներուն կը հաղորդենք :

մը ունեւիմ : որ կրնայ ձեռք հաճող ըլլալ : ունեցած ծաղկներս հաղուագիւտ են : Այլեւան լեռներուն վրայ ինքնիւրեն բուսած ծաղկներուն ամենուն ալ սերմը ժողովրդի : և ջանացի : որ մշակութեամբ զանոնք աճեցնեն ու գեղեցկացնեն :

ԶՕԲ : Յիշեալ : այս ծաղկները բոլորովին անձանթ են ինծի :

ԲՈՐ : Եւսկի սա անփուշ վարդերը : ասոնք Այլեւան լեռներուն բարձր կողմերը կը բուսնին : Բայց հոս արդէն իրենց յատկութիւնը կորսնցնելու վրայ են : քանի որ կը մշակուին ու կը շատնան փուշ ունենալ Կ'սխին :

ԶՕԲ : Անկախ ապերախութեան նշանակը ըլլալու էր :

ԲՈՐ : Թիւ որ այս ծաղկներէն ու մանր ձեռք գեղեցիկ կ'երևան : կրնայ բրգունել առանց վախճալու : և ան վրտանգ վրանիւր պահել : Եւս յանցի ստոյգ : և կը ջրեմ : ու վրանին կը նա : իմ զուարճութեամբ : բայց ամենեւին ձեռք չեմ գտնուի անոնց :

ԶՕԲ : Ի՞նչու համար :

ԲՈՐ : Կը վախճալ որ կ'ապականին : ապա թէ ոչ չէի կրնար ձեռք ընծայել :

ԶՕԲ : Որով կը պահէք ասոնք :

ԲՈՐ : Հիւանդանոցէն ինծի ուտելիք բերողները : առանց վախճալու փունջեր (տէմէթ) կը կտային անոնց :

Երբորով զանոնք միանգամայն : որ որոշուած և կատարուած գործերուն մէջ եղած հեռաւորութիւնը չի մտնան :

Գերմանիոյ լրագրները ժամանակին գեղեցիկներուն վրայ խիստ խաղաղական ապահովութիւններ և լուրեր կուտան : որոնցմէ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը քաղենք : պատասխանատուութիւնը անոնց վրայ ձգելով :

Պրանքֆորթի Լալի-Տէ-Բոլ լրագրը կը ծանուցանէ : որ Վիեննա նրոտուլ Ռուսիոյ գետնան Վ. Սայէնտօրֆ վեհապետ Նիկոլայու կայսեր կողմէն Լաւրիոյ կայսեր նամակ մը տուաւ : որ խիստ խաղաղական ապահովութիւններ կը պարունակէ : կ'ըսեն : Գեո. ուրու կերպով մը չի գիտցուի : կ'ըսէ յիշեալ լրագրը : Թէ Ռուսիոյ կայսրը Լաւրիոյ տաւարկութիւնը պիտի ընդունի : Բայց ամեն բան կարծել կուտայ : որ Օսմանեան տերութեան և Ռուսիոյ վեճը օգոստոս ամսուն վերջերը կը լուծուի :

Պրանքֆորթի գերմաներէն լրագրը ալ գրեթէ նոյն լուրերը կուտայ : Եւս լրագրին նայելով : վեճը լուծուի : համար իրկուած ծանուցագիրն ըստուրագրուած օրը : Գաղղիոյ իշխանութեանց երկիրները նստող Ռուսի զօրաց ալ հրաման պիտի իրկուի ան միջագետ : յիշեալ երկիրներէն դուրս ելլելու :

Անցեալ շաբթու կայսերական հրամանաւ :

Սեբաստիոյ նախկին համարակալ (տէֆտերթար) Եֆէնտին Լանեայի համարակալ անուանեցաւ :

Տրապիզոնի համարակալ Հասան Թահսին Եֆէնտին : Սանատթրի համարակալ անուանեցաւ :

Խարբէրէի նախկին համարակալ Էրբէր Եֆէնտին : տերութեան հաշիւներուն ընդհանուր քննիչ անուանեցաւ :

Սեբ. եպարքոսի Թղթակցութեան գրասենեակին անդամ Լուրի պէյը : Մամիոյ կառավարիչ Սալի. փաշային դրան գործակալ (գաբու քէհեա) անուանեցաւ :

Սուլէի նախկին տեղակալ (գալմա գամ) Հալիպ Եֆէնտին : Բելլիս տեղակալ անուանեցաւ :

Տեպուլեան տունին անդամ Լալ տուլաճ աղան : Տենեգոսի (Պոչճա ա տասը) տեղակալ անուանեցաւ :

մէ : Երբեմն ալ քաղաքին տղարք պարտեղիս գուռը կուգան : Իսկոյն աշտարակը կը մտնամ : որ զանոնք չի վախցնեն : և վրաս մը չի տամ անոնց : Պատուհանէս կը նայիմ որ կը խաղան կը խոզան և քանի մը ծաղիկ կը գողնան : Երբեք առնենին : վեր կը նային : Իսկ : Բորո : կ'ըսեն խնդալով : և այս բանը ինծի կը զուարճացնէրէ մը :

ԶՕԲ : Դու ի՞նչ հոս զանազան տուն կեր ժողովրդ ես : ահաւասիկ քանի մը օրթեր ու պաղատու ծառեր :

ԲՈՐ : Այս ծառերը դեռ փոքր են : ամենի ալ ես տնկած եմ : ինչպէս նաեւ սա օրթը : որ մինչև դիմացի պատին վրէ հաներ եմ : և այս լայն պատը ինծի հմը պղտիկ ձեմէլք մըն է : և իմ սիրական տեղս է : . . . սա քարերուն վրայէն վեր ել : պատը բռնելով : այս սանդղակը ծառատարապետ ես եմ :

ԶՕԲ : Ի՞նչ գեղեցիկ տեղ : և որչափ յարմար է առանձնակեաց մեկու մը մուսուլման :

ԲՈՐ : Անոր համար է : որ ես ալ այս տեղը շատ կը սիրեմ : ասկէ կը տեսնեմ դաշտը ու արտերուն մէջի մը : շահները : ինչ որ կ'ըլլայ մարգագետինն մէջ ես ասկէց կը տեսնեմ ու մարդ զիս չի տեսներ :

ԶՕԲ : Կը զարմանամ : որչափ խա

Երբորգործութեան գրասենեակին անդամ Լալի պէյը : Գորահիսարի կառավարիչ Նիլի փաշային դրան գործակալ անուանեցաւ :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ : Սերվի Միլիթարի լրագրը կը յուլիս 28 թերթին մէջ կառավարութիւնը կը յորդորէ : որ հիմակ ունեւ գաղափար միջոցներ ձեռք առնուի : քոլեային դէմ : որ թէ և հիմա Ս. Բեդլիոյ խորհրդի և Բորէնի հաշի մէջ կոտորած կ'ընէ : բայց հալերը կրնան Անգղիա ալ բերել կ'ըսէ :

Տէրութեան գանձակաւ տարին յուլիս 5 ին լմացած ըլլալով : կառավարութիւնը անցեալ տարուան ծախուց և եկամտից ցուցակը հրատարակեց : Երկրորդ գումարը 54.249.141 լիւրա սթէրլին և ծախուց գումարը 50.680.516 լիւրա սթէրլին եղեր է : ուսկից կը տեսնուի : որ եկամուտը ծախքէն 3.568.624 լիւրա սթէրլին աւելի եղեր է :

ԳԱԼԼԻԱ : Եւսանկութեան արժաւի լուր մը չի կայ : Օգոստոս 15 ին տուր : Եւսթիոնի տոնախմբութեանը համար արդէն մեծ պատրաստութիւններ կ'ըլլան :

Վ. Եւսթիոնի կայսեր անձին վրայ քանի մը օրէ ի վեր պալատած խօսքեր բոլորովին անհիմն են :

Կայսրը ըստ սովորութեան առանց պահապանի կը պարտի միշտ փորձի մէջ կառարեալ վտանգութեամբ :

Կերեւի որ ժամանակիս պարտ գաներուն պատճառաւ : Վ. Եւսթիոնի կայսրը Գաղղիոյ հարաւային կողմերն ընկնէ ճանապարհորդութիւնը ետ ձգեր է :

ԱՒՍՏԻԱ : Բաղմաթիւ մարդիկ բանտարկուեցան այս օրերս Վիեննայի և Իլլի մէջ : Կըսուի : Թէ խիստ ընդարձակ գաղափարութիւն մը երեւան եկեր է : որուն մէջ շատ երեւելի գերագոտաններէ անձիւր պ մաս ունին եղեր :

Սիլան յուլիս 14 : Այսօր Լալ պարգէ քաղաքին մէջ վառ օդի գործաւ քանի մը սենեակը պարպելու տուն : բեռը կրակ առաւ առանց պատճառ իմացուելու : Սէկէն ի մէկ բոմբիւն

զալ ու առանձին է այս տեղը : Բաղաքի մէջ ենք : ու ինքզինքնին անապատի մէջ կը կարծեմ :

ԲՈՐ : Սիլանութիւնը ամեն ժամանակ անտառներու և ժայռերու մէջ ջրլար : Գաղափար մարդը ամեն տեղ մինակ է :

ԶՕԲ : Ի՞նչ պատճառաւ այս առանձին տեղը եկար : Այս երկիրը քու հայրենիքդ է :

ԲՈՐ : Եւս ծովուն եղբրը ծնած եմ : Օնկոյն իշխանութեան երկիրն երուն մէջ : և տասն և հինգ տարիէ ի վեր հոս կը բնակիմ : Սալայն իմ կենացըս պատմութիւնը երկար և միօրի նախ թշուառութիւն մըն է :

ԶՕԲ : Դու ի՞նչ միշտ մինակ պարած ես :

ԲՈՐ : Տղայութեանս ժամանակը ծնողք մեռեր են : և ամենեւին անոնք չեմ ծանօցած : մինակ քոյր մնացեր էր : ան ալ երկու տարի է որ մեռաւ : Երբեք բարեկամ մը ունեցած չեմ :

ԶՕԲ : Ո՞ր գաղափար :

ԲՈՐ : Աստուծոյ կամքն այսպէս է եղեր :

ԶՕԲ : Ի՞նչ է անունդ : կ'աղաչեմ քեզի : ըսէ :

ԲՈՐ : Ո՞ր իմ անունս սովորի է : ես Բորտ կը կոչուիմ : Բնականացաւ նունը : և իմ ծննդեանս օրը աւաղա

մ'եղաւ : որով 5 ղնուորք խիստ ու 3 հոգի ալ թեթեւ վերաւորեցան : մէկն արդէն մեռեր է : Սիլանի պաշտօնաւորներուն ու Լամպարգէ քաղքին ժողովրդեան կողմանէ ալ ամենայն ինչ հոգացուեցաւ դժբաղդներուն արագ օգնութիւն ընելու համար :

Եւրոպա :

ԻՏԱԼԻԱ : Թուրինի լրագրները կը ծանուցանեն : որ Պապին տերութեան երկիրները այս օրերս մեծ շփոթութե մէջ են : Ռոմանայի և Ֆերրարայի մէջ գաղափարութիւն մը երեւան ելլելով ղեկավարական ապստամբութիւններ ծագեր են : Ֆերրարա քաղաքը սաստիկ պաշարման վիճակի մէջ դրուեւր : պահապան զօրաց թիւը կրկնապատկեր և Բո գետին միւս կողմէն զօրաց գունդեր կանչուեր են :

Լիւմպաց սղութեան պատճառաւ Պոլսիայի : Պորթի : Ուիլմիսի և Ռուվէնի մէջ ալ ծանրեկէ խռովութիւններ ծագեր են :

ՀԵԼՈՒՆԵՏԻԱ : Օուկցերի : Գաղափարութեան ժողովը վճռեց : որ Լաւարիոյ կառավարութեանէն պահանջուի թէսէնի սահմանադրւոյն պաշտուար գաղափարներ : և Հելլենտիոյ անկախութեանը պատուոյն պահանջած միջոցները ի գործ դրուին :

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՏԳ. Բ. Վերջին լուրերը կը ծանուցանեն : Թէ Նիւ Եորքի մէջ պատրաստուած արուեստից միթերայցը յուլիս 15 ին բացուեր է շքեղ հանդիսիւ :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ուրբաթ օրը : Անգղիոյ գետնան վտանգալ Լորտ Սթրաթֆորտ Էաքլիք մեծ հացիկերով մը ըրաւ ի պատիւ Բրիտ զօրապետին : որուն ներկայ գտնուեցան Գաղղիոյ և Սպանիոյ դեսպանները : Պուատ Եֆէնտին : Բեա միլ պէյը : Լորտ Բարթոլ : Բրիտ զօրապետին ուղեկից սպաները : անգղիական Բիլիթիլը շոգենաւին հրամանաւ տար և Անգղիոյ գետնանաւան բոլոր գործակալները :

Երկու շաբթի օրը որ եր օգոստոսի 15 ըստ նոր տումարի : Եւսթիոնի կայսեր տոնախմբութիւնն ըլլալով :

ին ինծի տուած անունը մարդ չիտէ : Եւս բորոք եմ : ահա մարդոց բարեսիրտութեան ինծի տուած միմիայն աւնոնք : Երանի թէ իմ ով ըլլաւ յաւիտեան չի գիտնան :

ԶՕԲ : Սեռած քոյրդ քեզի հեռ կ'ապրէր :

ԲՈՐ : Հինգ տարի ինծի հեռ ապրեցաւ այս բնակարանին մէջ : Ան ալ ինծի պէս գաղափար ըլլալով իմ նեղութեանցս մասնակից էր : բայց ես կը նայէի որ անոր վեջերս թեթեւեղ նեմ :

ԶՕԲ : Ի՞նչ են հիմա բուղաղ մահներդ : այս խորին առանձնութեան մէջ :

ԲՈՐ : Ինծի պէս առանձնակեաց մեկու մը զաղափարներուն մանրամասն պատմութիւնը միօրինակ ըլլալով : ձանձրալի է աշխարհային մարդու մը : որ երջանկութիւնը ընկերակցան գործունեայ կենաց մէջ կը գտնէ :

ԶՕԲ : Ո՞ր գունդ քեզի չեմ ծանոթարկուր այս աշխարհքս : որ ամենեւին ինծի երջանկութիւնն տուած չէ : Եւս շատ անգամ յօժար կամքս առանձնակեաց եմ : և թերեւ քու կարծաւ ծեղ աւելի նմանութիւն կայ մեր գաղափարներուն մէջ : բայց կը խոտոտուիմ : որ մշտնջենաւ որ առանձնութիւնը զիս կը զարհուրեցնէ : վրաս զի

